

Стаття 369. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі

1. Пропозиція чи обіцянка службовій особі надати їй або третій особі неправомірну вигоду, а так само надання такої вигоди за вчинення чи невчинення службовою особою в інтересах того, хто пропонує, обіцяє чи надає таку вигоду, чи в інтересах третьої особи будь-якої дії з використанням наданої їй влади чи службового становища -

про те, що він підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 4 ст. 27, ч. 3 ст. 369 КК України, а саме у підбурюванні до обіцянки надати неправомірну вигоду службовій особі, яка займає відповідальне становище, за вчинення службовою особою в інтересах того, хто обіцяє таку вигоду, будь-якої дії з використанням наданого їй службового становища.

Як циган сонцем...

«обіцянка службовій особі надати їй неправомірну вигоду...» (ст. 369 ККУ). Ніби-то все зрозуміло. Відповідальність настає у випадку, коли пропозицію, обіцянку надати неправомірну вигоду було висловлено службовій особі (адресату обіцянки). У такому випадку службову особу підбурюють, спокушають пристати на пропозицію, одержати «хабар» і встановлення відповідальності за це виглядає цілком логічним. А що буде, як переставити у

диспозиції цієї статті слова місцями? Ну наприклад, сформулюємо у такий спосіб: «обіцянка надати неправомірну вигоду службовій особі...». Слова ті самі, лише переставили «службовій особі» та «неправомірну вигоду» місцями, але зміст вже інший. Якщо в першому варіанті злочин є лише висловлювання службовій особі, то заміна слів місцями дозволяє розглядати як злочин навіть слова, що говоряться будь-кому і на побутовому рівні. Уявіть розмову на рибалці: «Куме, як щось трапиться з тобою, я занесу «лаве» Генеральному прокурору і звільню тебе!!!». Ніби і Генпрокурор не при справах, ні слухом ні духом не знає ні про проблему, ні про розмову, суспільна небезпечність сумнівна, але...

Не писався б цей пост, якби не реальна справа. Клієнтка адвоката в приватній розмові ніби-то повідомила йому, що згодна надати прокурору «хабар». Зрозуміло, що вчиняла такі дії під контролем детективів НАБУ та ретельно записувала чи то на «москіт» чи на власний телефон. Той самий випадок, коли обіцянка була висловлена «не за адресою»... Але правосуддя невблаганне. Прокурор «на голубом глазу» у повідомленні про підозру в резолютивній частині просто змінив редакцію диспозиції статті КК. І злочин з'явився. І переконував наполегливо. Адже на його думку така заміна слів місцями не впливає на кваліфікацію та й взагалі редакція кримінального закону «безпідставно звужує можливості НАБУ боротися з корупцією».

І тоді стало зрозумілим, чому НАБУ та САП постійно скаржаться на завантаженість, нестачу детективів та прокурорів і результатами при цьому похвалитися не можуть. За статистикою ВАКС понад 70% розглянутих справ не стосуються топ-корупціонерів. А за статданими НАБУ близько 70% справ, пов'язаних з «хабарництвом», що ними направлено до суду, це справи за фактами саме обіцянок, пропозицій, або надання неправомірної вигоди, тобто не відносно службовців, тим більше високопосадовців, а щодо найнижчої ланки посередників, - справи, розслідування яких не викликає жодних складнощів.

Навіть соромно нагадувати, що згідно з положеннями ст. 1 Закону України «Про НАБУ», завданням Бюро є протидія корупційним та іншим кримінальним правопорушенням, які вчинені вищими посадовими особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та становлять загрозу національній безпеці.